

Matkaraportti Green Care – opintomatkalta Hollantiin 7.-10.4.2014

Green Care –toiminnasta terveyttä, hyvinvointia ja kasvua Etelä-Pohjanmaalle –hanke järjesti hankesuunnitelmaan sisältyvän opintomatkan Hollantiin 7.-10.4.2014.

1. Vierailupäivä 7.4.2013 : Wageningenin yliopisto ja Care farm De Hoge Born

Matkan ensimmäinen vierailukohde oli Wageningenin yliopisto, jossa meidät otti vastaan tutkijana toimiva Marjolein Eilings. Hän kertoi meille Green Care – toiminnasta Alankomaissa, mistä se on lähtenyt liikkeelle, miten nykytilanteeseen on päästy ja miltä tulevaisuus näyttää.

Useimmat Care Farm – tilat ovat lähteneet liikkeelle puhtaasti maataloudesta ja vasta myöhemmin kehittäneet toimintaa hoivamaatilan suuntaan (tyypillisesti vaimolla on ollut hoiva-alan koulutus). Jotkut hoivatilat taas ovat saaneet alkunsa esim. vanhusten palvelutalossa syntyneestä puutarhaprojektista. Care Farm – tilat eroavat toisistaan sekä asiakasryhmiensä että henkilökuntansa mukaan. Asiakasryhmästä ja heidän lukumäärästään riippuen vastuu toiminnan ohjaamisesta voi olla joko maanviljelijällä, hänen puolisoillaan, palkatuilla työntekijöillä (joko maatalous- tai hoiva-alan ammattilaisia), hoivatyöntekijöillä, jotka saapuvat laitoksesta asiakasryhmän mukana tai vapaaehtoisilla. Toiminta alkoi Hollannissa niiden asiakasryhmien parissa, joilla oli selviä terveydellisiä ongelmia (esim. kehitysvammaiset), mutta vuosien mittaan asiakasryhmät ovat monimuotoistuneet.

Tällä hetkellä Hollannissa käy Care Farm tiloilla noin 15 000 asiakasta viikossa. Tiloja on noin 1400 kpl. Tyypilliset Care farm-tilat ovat monialaisia tiloja. Viljatilojen osuus on tosin vähäinen. Usein eläimiä hyödynnetään tiloilla myös hoivatoiminnassa. Care Farm:eilla tapahtuvan toiminnan on todettu tuovan asiakkaille usein lisää sosiaalisia kontakteja, tunteen tekevää hyödyllistä työtä, mahdollisuuden oppia uusia taitoja sekä selkeää päiväjärjestystä. Hoivatilalla vietetty päivä vie myös

potilaan ajatukset pois omista rajoituksistaan ja keskittyy asioihin, jotka ovat hänelle mahdollisia joko fyysisesti tai henkisesti. Erityisesti toiminnassa korostuvat tunne tarkoituksen mukaisesta, hyödyllisestä tekemisestä eri aktiviteettien kautta sekä sosiaalisuus. Päinvastoin kuin usein laitoshoidossa, aktiviteetit ovat tarkoituksenmukaisia, niillä kasvatetaan vihanneksia, ruokitaan eläimiä jne. Tulokset ovat myös asiakkaiden nähtävissä. Ehdottoman keskeistä alan tuotekehityksessä on myös muistaa toiminnan sosiaalisuus. Se on usein tärkeämpää asiakkaille kuin itse tilaympäristö. Luonto ja maatila tarjoavat yksinkertaisesti ympäristön sosiaaliselle toiminnalle.

Hollannissa on vuodesta 2005 ollut käytössä Personal Budget-järjestelmä, eli asiakas tai hänen omaisensa voivat itse valita, minkälaiseen kuntouttavaan toimintaan haluavat mukaan. Toiminnan toteuttaja saa tätä kautta asiakkaasta riippuen noin 50-80€/päivä aktiviteettien järjestämisestä. Tämän muutoksen myötä Green Care -toiminta laajeni maassa merkittävästi. Lähiaikoina uusi muutos on tulossa. Asiakkaiden hoivabudjetti siirtyy kuntien kautta jaettavaksi kansallisen hallinnon sijaan. Samalla julkisia rahoja mm. Green Care-toimintaan tultaneen leikkaamaan noin 25%. Yleisesti ottaen tällä hetkellä hoivapuolen Green Care yritys voi saada maksun asiakkaistaan seuraavien tapojen kautta:

- AWBZ Zin (Vakuutusyhtiö, jonka kautta osa Hollannin asukkaiden sosiaaliturvasta koostuu)
- PGB (personal budget)
- Provincial Youthcare budget ("maakunnittainen" nuorisotyön budjetti)
- Municipality (WMO) Law Social Support (Kuntien kautta, laki sosiaaliturvasta määrää kuntia jätjestämään tiettyjä palveluita)
- Healthcare insurance (terveydenhuollon vakuutukset, joita yksityiset henkilöt ovat ottaneet)
- Yksityiset henkilöt maksavat palveluista itselleen/omaisilleen. Tämän osuus on jatkuvasti lisääntymässä.

Tällä hetkellä noin 45% hoivatiiloista saa maksun henkilökohtaisen budjetin (PGB) kautta.

Hollannissa on myös olemassa Green Care/Care farming koulutus, jossa yhdistyvät yrittäjäkoulutus sekä terveydenhuollon/Green Care koulutus. AMK-tason koulutus kestää 4 vuotta, ammatillisen puolestaan 2 vuotta. Itävallassa (University of Vienna) on myös käynnissä master-tason Green Care koulutusohjelma.

Ensimmäiselle maatilavierailulle lähdimme Marjolein Eilingsin luennon jälkeen hänen toimiessa oppaana. Vierailukohde oli Care Farm nimeltään De Hoge Born, joka sijaitsee Wageningen yliopiston läheisyydessä. De Hoge Born on vanha yliopiston koemaatila, joka nykyisin toimii Care Farmina. Asiakkaina tilalla on lähinnä kehitysvammaisia sekä päihde- ja mielenterveyskuntoutujia. Tilalla työskentelee ympärivuorokautisesti lähinnä hoitoalan koulutuksen saaneita, koska osa asiakkaista myös asuu tilalla (max 6kk). Osa asiakkaista taas osallistuu tilan töihin päivätoiminnan muodossa (3-5pv/vko). Lisäksi tilalla työskentelee maatalousalan ammattilaisia. Voidakseen työskennellä ammattimaisemmin asiakasryhmien kanssa, he ovat lisäksi suorittaneet joko Green Care tutkinnon, tai muuta asiakkaiden ohjaukseen liittyvää koulutusta. Green Care –tutkinnon sisältöön kuuluu sekä maatalous- että sosiaali- ja terveysalan aiheita.

Kuva 1¹. Opintoretelle osallistujat ja Marjolein Eilings De Hoge Bornin edustalla.

Asiakkaiden kuntoisuuden tilaa arvioidaan 6 viikon välein. Työntekijät kokoontuvat aamuisin arvioimaan, millaisessa kunnossa kukin asiakas on ja millaisiin töihin hänen olisi sopivaa osallistua. Asiakkaat tulevat tilalle yleensä lähetteellä, jos ovat itse sitä mieltä, että kyseinen toiminta vaikuttaa sopivalta heille. Valtio korvaa vielä tällä hetkellä toiminnan kustannukset henkilökohtaisen budjetin (PGB) kautta.

¹ Kuvat: Anne Matilainen ja Anu Aalto

De Hoge Born tarjoaa asiakkailleen sekä asumispalveluita että päivätoimintaa. Päivätoimintana voidaan toteuttaa erilaisia maatilan töitä (esim. kasvimaan- ja puutarhanhoitoa, eläinten hoitamista tai rakennus- ja korjaustöitä). Tilan töitä jaettaessa otetaan huomioon jokaisen mieltymykset. Siten motivaatiokin pysyy korkeammalla. Maatilalla toimii myös kauppa, josta paikalliset ihmiset voivat käydä ostamassa maatilan tuotteita.

2. Vierailupäivä: Care farm Hoeve Klein Mariëndaal ja Care farm Boerderij't Paradijs

Keskiviikolle oli varattu kaksi vierailukohdetta Wageningenin ympäristöstä

Care farm Hoeve Klein Mariëndaal

<http://www.hoevekleinmariendaal.nl/>

Care farm Hoeve Klein Mariëndaalin on perustanut Dr. Jan Hassink vaimonsa kanssa. Jan on toiminut tutkijana Green Care-teemaan liittyen Wageningenin yliopistossa jo yli 15 vuotta ja päätti yli 10 vuotta sitten perustaa myös alan yrityksen. Nykyisin yritys toimii säätiöpohjalta, joka on mahdollistanut myös erilaisten tukien hakemisen toiminnalle. Hoeve Klein Mariëndaal ei sinänsä ole tyypillinen Care farm –yritys, sillä Janilla ei ollut maatilaa, jonka pohjalta lähteä viemään toimintaa eteenpäin. Alkuvuosina toimintaa pyöritettiin vuokramailla, mikä hankaloitti myös suurempien investointien tekemistä. Nykyisin yritys toimii ostamallaan noin 6 ha:n maa-alueella luonnonsuojelualueen kyljessä. Yrityksen toiminta on hyvin monitahoista. Toiminnassa yhdistyvät maatalous, koulutus, virkistys ja hoivapalvelut. Tällä hetkellä työntekijöitä on 8, joista osa työskentelee maatilan pyörittämisessä ja osa hoiva-alan tehtävissä. 2 henkilöä vastaa tilalla olevan kahvilan pyörittämisestä, joka tarjoaa etenkin viikonloppuisin palveluita alueen vieressä olevan virkistysalueen retkeilijöille. Tiloja vuokrataan myös kokouspalveluihin. Tällä hetkellä noin 80% tilan liikevaihdosta tulee kuitenkin hoivapalveluista. Vihannestuohtanto pyörii käytännössä omillaan. Eläimet (muutama lehmä, aasit, kanit ja vuohet) taas on hankittu täysin hoivapalveluita silmälläpitäen eikä niiden suhteen ole tuotantotavoitteita.

Kuva 2. Näkymä Hoeve Klein Mariëndaal:in pihapiiristä.

Tila tarjoaa päivätoimintaa erilaisille ryhmille, kuten erilaisille mielenterveyskuntoutujille. Ryhmäkoko on maksimissaan 6 henkeä. Toiminnassa on mukana myös runsas joukko vapaaehtoistyöntekijöitä (noin 50 hlö:ä). Vapaaehtoiset koostuvat eläkeläisistä, aikaisemmista asiakkaista sekä tilapäisesti työttöminä olevista henkilöistä. Vapaaehtoisille korvataan vain matkakuluja. Paikallisen lainsäädännön mukaan korvaus voi olla korkeintaan 150€/päivä.

Hoeve Klein Mariëndaal pyrkii aktiivisesti linkittymään paikallisen yhteisön kanssa. Yritys pyrkii pitämään hyvät välit terveydenhuoltosektoriin. Lisäksi tilalla tuotettuja vihanneksia, marjoja sekä erilaisia muita tuotteita (esim. puiset kukkalaatikot) myydään lähiseudun asiakkaille. Paikallisten on myös mahdollista vuokrata pieni oma kasvimaata yrityksen alueelta. Hollannissa terveydenhuoltojärjestelmässä on näköpiirissä isoja muutoksia. Valtion sijaan palvelusetelijärjestelmän ylläpito siirtyy kunnille vuonna 2015. Tämän arvioidaan myös vähentävän käytettävissä olevia resursseja noin 25 %. Dr. Hassink korostikin, että juuri nyt on tärkeää pyrkiä tekemään mahdollisimman tiivistä yhteistyötä alueen kuntien ja kuntapäätäjien kanssa. Hoeve Klein Mariëndaal mm. pyrkii tiedottamaan toiminnastaan laajasti ja mm. julkaisee omaa tiedotuslehtistä. Lisäksi alueella järjestetään yhteisiä tapahtumia/juhlia kaikille alueen asukkaille. Dr. Hassink kuitenkin arvioi, että tilan tuotantorakenteessa care farm osuus tulee pienenevän jatkossa hieman muutosten johdosta.

Hoeve Klein Mariëndaal on mukana kansallisessa Care Farm laatujärjestelmässä. Dr. Hassink on ollut myös mukana kehittämässä järjestelmää sekä sen uutta versiota, jota pilotoidaan parhaillaan muutamassa yrityksessä. Järjestelmä kattaa itsearvioinnin, asiakkaiden palautekyselyn sekä arvioinnin siitä, kuinka hyvin toiminta on vastannut tavoitteisiin. Usein erilaiset opiskelijat toteuttavat arvioinnin, jolloin sen objektiivisuus säilyy parempana.

Esittelyn yhteydessä Dr. Hassink kertoi myös lyhyesti Green Care-teemaan liittyvästä tutkimustyöstänsä. Parhaillaan Wageningenin yliopistossa on menossa tutkimus hyvinvointitilojen liiketoimintamalleista ja vaihtoehtoista. Tutkimus valmistunee vuoden 2014 loppuun mennessä. Lisäksi Dr. Hassink kertoi lyhyesti aikaisemmasta tutkimuksestaan, jossa tarkastellaan Cafe farm-sektorin kehitystä Hollannissa ja siihen vaikuttaneita keskeisiä tekijöitä. Artikkelit on julkaistu tieteellisessä aikakauslehdessä ja löytyy tämän raportin liitteestä 1.

Care farm Boerderij't Paradijs

<http://www.boerderijparadijs.nl/>

Boerderij't Paradijs sijaitsee Wageningenin läheisyydessä. Tilan omistaa Ijsbrand Snoeij vaimonsa kanssa. Hän on myös kansallisen Care Farm osuuskunnan keskeisiä toimijoita. Nykyinen omistaja on ostanut tilan yli 10 vuotta sitten. Aikaisemmin tila kuului paikalliselle maanviljelijälle, jolla ei ollut perillisiä. Sukupolvenvaihdoksen tullessa eteen omistaja ehdotti tilan ostamista Snoeijille, joka toimi tuohon aikaan maatalous- ja care farm -neuvojana. Boerderij't Paradijs aloitti toimintansa puhtaasti hyvinvointipalveluita tuottamalla. Koska tilan maa-ala ei ole kovin suuri, sitä miten maataloustuotanto tuodaan takaisin tilalle, pohditiin tarkasti. Tavoitteena oli koneellistaa tuotantoa siten, että tarvittava volyyymi tavoitettaisiin, mutta kuitenkin jättää jäljelle paljon "käsin tehtäviä" työvaiheita, joilla on tärkeä merkitys hoivapalveluissa. Tämän vuoksi maataloustuotantoa ei ole pystytty tehostamaan äärimilleen. Tällä hetkellä tila tuottaa luomukananmunia, mansikoita sekä jonkun verran vihanneksia. Lisäksi tilalla on lehmiä, hevosia, sikoja, vuohia ja kaneja pääasiassa hoivayrittäjyyden tarpeisiin. Tilalla on myös luomukauppa, jossa myydään sekä tilan omia, että muiden tuottajien tuotteita. Arviolta 65 % 1200 000 €:n vuosittaisesta liikevaihdosta tulee hoivapalveluista ja 35 % maataloudesta. Boerderij't Paradijs tarjoaa päiväaktiiviteetteja muistisairaille vanhuksille sekä viikonloppuleirejä autistisille lapsille ja nuorille. Toiminnan kautta

omaishoitajat saavat tarvitsemansa hengähdystauon. Kaikilla asiakkailla on diagnoosi tilastaan. Asiakkaista tulee usein vakioasiakkaita ja he vierailevat tilalla usean vuoden ajan säännöllisesti.

Kuva 3. Boerderij't Paradijsin isäntä esittelemässä tilaa

Tilalla käy päivisin noin parikymmentä vanhusta päivätoiminnan piirissä. Suurin osa tulee lähialueilta. Tilalla on töissä yhteensä 20 henkeä. Toiminnan pyörittämisessä on mukana myös noin 60 vapaaehtoista. Heidän roolinsa on erittäin keskeinen. Tila ei tulisi toimeen ilman vapaaehtoisten työpanosta. Vapaaehtoiset mm. kuljettavat vanhuksia sekä valvovat ja ohjaavat toimintaa. Noin 2/3 päivätoiminnassa käyvistä asiakkaista on miehiä. Omistajan mukaan erityisesti miehillä tuntuu olevan tarve ns. hyödylliseen päivätoimintaan, eikä heillä ole kiinnostusta laitoksissa tarjottavaan ”askarteluluonteiseen toimintaan”. Joka päivä sekä vapaaehtoiset, asiakkaat kuin henkilökuntakin nauttivat kahvit ja lounaan yhdessä. Sosiaalisuus onkin yksi Care farm -toiminnan keskeisimmistä elementeistä!

Tulossa olevien muutosten vuoksiyrityksen omistaja arvioi, että jatkossa tilan kokonaisliikevaihdosta suurempi osa tulee tulemaan maataloustoiminnasta. Seuraavana tavoitteena on laajentaa sianlihan tuotantoa.

Ijsbrand Snoeij on toiminut myös usean vuoden aktiivisena toimijana alan yrittäjäjärjestössä (pj). Yrittäjät ovat perustaneet keskenään osuuskunnan jonka kautta he mm. neuvottelevat sopimukset vakuutusyhtiöiden kanssa. Tällöin vakuutusyhtiön ei tarvitse neuvotella jokaisen Care Farm:in

kanssa erikseen. Osuuskunnan voitto käytetään hoivamaatilojen toimintaedellytysten parantamiseen. Osuuskunta ostaakin esimerkiksi tutkimuksia toiminnan vaikuttavuuteen ja kehittämiseen liittyen sekä toimii tiiviissä yhteistyössä koulutuksen kanssa. Yritys tekee yhteistyötä alueen oppilaitosten kanssa esimerkiksi siten, että opiskelijat käyvät tilalla istuttamassa taimia ja saavat samalla käytännön harjoitusta. Ijsbrand Snoeij toimii myös itse kouluttajana/konsulttina Green Care-toimintaan liittyen.

3. Vierailupäivä : Federation of Care Farming, Carefarm't Binnenveld, Care Farm and Horse dairy farm van de Burgh

Federation of Care Farming

<http://www.landbouwzorg.nl/index.php?pagid=67>

Viimeistä edellisen matkapäivän aloitimme vierailulla ”liitossa”, jossa Marianne van der Heijden kertoi meille hoivamaatilojen järjestäytymisestä, roolista sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmässä sekä hoivamaatilojen (Care farms) laatujärjestelmästä ja sertifikaatista. Federation of Care Farming on neuvontajärjestö, joka pyrkii kehittämään alan toimintaa. Care -toimintaan erikoistuneita neuvoja on kuitenkin vain yksi, Marianne.

Hoivamaatilat ovat organisoituneet 12 alueelliseen järjestöön ja 1 keskusjärjestöön (Federation of Agriculture and Care). Tilat hyötyvät järjestelmästä, sillä sitä kautta organisoidaan laatujärjestelmä hoivamaatiloille, laatusertifiointi, yhteiset nettisivut (www.zorgboeren.nl) sekä toimintaohje valitustapauksia varten.

Saadakseen laatusertikaatin yrityksen on sitouduttava toteuttamaan tilan järjestelyt vaaditulla tavalla ja kyettävä kuvaamaan tarkasti mitä yrityksessä tehdään ja kuka mitäkin tekee (laatukäsikirja). Yrityksen on myös dokumentoitava asiakassuunnitelmat ja raportoitava tavoitteiden toteutumisesta. Sertifiointi maksaa 300€/1.vuosi, jolloin yrityksen laatujärjestelmää vielä arvioidaan. Sertifikaatin voi saada vuoden kuluttua, kun tarvittavat muutokset toimintaan on tehty ja toiminta auditoidaan. Myöhemmin maksu sertifikaatista on 1000€ kolmen vuoden välein.

Kuva 4. Laatumerkki Care farm De hoeve Mariëndaal -tilalta

Care farm –yrittäjät ovat kokeneet sertifiointijärjestelmän olevan työllistävä ja aika byrokraattinen. Jälkikäteen he ovat kuitenkin olleet tyytyväisiä sertifiointityön tekemisestä. Se selkiyttää ja helpottaa työn tekoa ja sen todentamista ulkopuolisille tahoille. Ilman sertifiointia on myös mahdotonta saada vakuutusyhtiöitä tai julkista sektoria palvelun ostajaksi. Se on osoitus siitä, että toiminta on ammattimaisesti toteutettu ja puitteet toiminnalle ovat turvalliset. Tällä hetkellä 740 care farm:ia on mukana laatujärjestelmässä. Koulutuksia on käynnissä jatkuvasti.

Care Farm Binnenveld

<http://zorghoevebinnenveld.nl/>

Vierailulle Care Farm Binnenveldiin saimme mukaan paikalliset oppaat ”liitosta”. Binnenveldissä toteutetaan päivätoimintaa kotona asuville ikäihmisille ja työtoimintaa kuulovammaisille ja kehitysvammaisille miehille. Ryhmät toimivat toisistaan erillään ikääntyneiden viettäessä aikaa maatilán oman henkilökunnan ja vapaaehtoisten ohjaamina. Kuulovammaisten miesten ryhmällä on oma ohjaajansa. Vanhusten päivätoiminnan osalta päivät alkavat sillä, että vapaaehtoiset

noutavat autoilla vanhuksset Binnenveldiin. Tämän jälkeen juodaan yhdessä aamukahvit. Kahvitaun jälkeen päiväkävijät osallistuvat tilan töihin, kukin voimiensa ja kiinnostuksensa mukaan. Tullessamme vierailulle osa vanhuksista istui pöydän ympärillä pilkkoen kasviksia päivän yhteistä lounasta varten. Päivittäin Binnenveldissä valmistetaan lounas noin 20 hengelle. Niin Binnenveldissä, kuin muillakin hoivamaatiloilla tarkoituksena on saada osallistujissa syntymään tunne hyödyllisyydestä. Työtehtävät ovat niitä töitä, joita maatiloilla muutenkin tehdään. Ei varta vasten kehiteltyä ”viriketoimintaa”. Monet vanhuksista ovat aiemmin työskennelleet maanviljelijöinä, joten tilan työt ovat tuttuja. Päiväkävijät tulevat Binnenveldiin lähiympäristöstä korkeintaan noin 20-30 km:n säteeltä. Myös Binnenveldin toiminnassa oli mukana joukko vapaaehtoisia, noin 25 kpl. Yksi vapaaehtoinen oli myös mukana esittelemässä meille tilan toimintaa sekä toimi tulkkina.

Kuulovammaisten miesten ryhmällä oli aiemmin ollut varten vasten heille rakennettu maatila, jossa he olivat työskennelleet. Tila oli kuitenkin lopetettu, ja nyt toiminta tapahtuu vuokralla Binnenveldin tiloissa. Tämä ryhmä tekee fyysisesti raskaampia ns. miesten töitä tilalla eli ruokkivat eläimet, kääntävät puutarhamaata ja rakentavat tilalla tarvittavia esineitä sekä korjaavat rikki menneitä. Tunnelma Binnenveldissä oli todella leppoisa ja hyväntuulinen, niin asiakkaiden kuin työntekijöiden

kesken. Sosiaalisuuden ja yhteishengen merkitys nousi vahvasti esille.

Kuva 5. Kuulovammaisten miesten ryhmän jäseniä ohjaajansa kanssa sekä Binnenveldin tilan emäntä ja Federation of Care Farmingin edustajat.

Hevosmaitotila van der Burgh

<http://www.burgthoeve.nl/>

Keskiviikon viimeinen vierailukohde oli hevos maitotila van der Burgh. Toiminnasta vastaavana yrittäjänä oli terveysalan koulutuksen saanut nainen. Perhe itse asuu tilan yhteydessä appivanhempien kanssa. Tilalla oli 130 hevosta, joista saadaan maitoa. Myös jonkin verran lihakarjaa sekä peltoviljelyä. Asiakkaat ovat lähinnä kehitysvammaisia, jotka osallistuvat joko pelkästään päivätoimintaan talli- ja maatilaympäristössä tai lisäksi myös asuvat tilan yhteyteen rakennetuissa asunnoissa. Valtio maksaa yrittäjälle kustannukset hoivasta, mutta vuokratulot asumisesta jäävät asukkaan omalle vastuulle. Yrittäjä oli myös halukas rakentamaan lisää asuntoja, mutta ei ollut saanut lupaa lisärakentamiselle. Hollannissa valtion maksamia kustannuksia hoivasta ollaan leikkaamassa, joten yrittäjien on etsittävä uusia tulonlähteitä toimintaansa.

Kuva 6. Päiväasiakkaiden ratsastustunti

Päivätoiminta tilalla koostuu erilaisista talli- ja/tai maatilaympäristössä tehtävistä töistä. Tallin seinään on kiinnitetty kuvataulu, josta jokainen voi nähdä omat tehtävänsä. Töiden lisäksi tallilla on mahdollisuus ratsastaa. Ratsastustunteja voivat ottaa myös tilan ulkopuoliset ihmiset. Yksi tilan erikoisuus ovat myös hevosenmaidosta tehdyt tuotteet.

4.Vierailupäivä: Green Care –alue kaupunkiympäristössä

Het Woeste Westen

www.woestewesten.nl

Torstiaamuna 10.4., opintoretkemme viimeisenä päivänä, suuntasimme Amsterdamin kaupungissa sijaitsevaan kaupunkiympäristöön rakennettuun Green Care –kohteeseen Het Woeste Westen. Alue oli rakennettu entisestä junaradan varressa sijaitsevasta jättömaasta seikkailupuistoksi lapsille. Amsterdamin kaupunki omistaa puiston maa-alueen ja yhdistyksen johtaja vastaa puistossa järjestettävästä toiminnasta. Puistoon on matkaa Amsterdamin keskustasta vain 4-5- km. Puistossa järjestetään mm:

- leikkikenttätoimintaa
- erilaisia julkisia tapahtumia
- luontokasvatusta
- seikkailukerhoja
- erityisryhmien kerhoja (ADHD, autismi)
- syntymäpäiväjuhlia
- ohjattuja tutustumiskierroksia ja luentoja.

Toiminnan tavoitteena on saada lapset kosketuksiin luonnon kanssa. Lapset voivat leikkiä puistossa vapaasti ilman vanhempiaan ja löytää itse ympäristöstä kiinnostavia asioita ja saada uusia kokemuksia. Puistossa on hyvin vähän mitään rakennettua ”leikkikenttäkalustoa”, vaan näiden sijaan alueelle on jätetty erilaista luonnonmateriaalia, kuten oksia, heinää, kantoja jne. ”Ohjattujen leikkien” sijaan lapsille annetaan vapaa mahdollisuus käyttää mielikuvitustaan. Paikan johtaja Martin Hup on taustaltaan biologi ja luontokasvattaja. Hän korosti, että on erittäin tärkeää, että alueella on tarjolla erilaista luonnonmateriaalia, jota on mahdollisuus hyödyntää leikeissä, eikä aluetta ”siivota” liian puhtaaksi. Periaatteina toiminnalle on lapsilähtöinen tapa kokeilla ja tutkia luontoa käytännössä ja lapsille luontaisella tavalla. Lapset saavat mm. vapaasti rakentaa majoja, kiipeillä puissa sekä pyydystää vesieläimiä kanaaleista tai kävellä mudassa. Toiminta tapahtuu aina ulkona säästä huolimatta. Puistossa on ollut vuonna 2013 yli 51 000 vierailukäyntiä. Luontoteemaisia syntymäpäiväjuhlia on järjestetty noin 250 kpl. Erilaisissa seikkailukerhoissa on ollut osallistujia yli 2000. Kerhoihin onkin jatkuva jonotuslista. Puisto on auki neljänä päivänä viikossa.

Puistossa työskentelee johtajan lisäksi muutamia ohjaajia, vapaaehtoistyöntekijöitä ja opiskelijoita. Puisto toimii myös koulujen oppimisympäristönä.

Kuva 7 ja 8. Alueen lapsia Het Woeste Westen puistossa ohjaajansa kanssa.